

**Advies van de Raad van het BIPT
van 28 augustus 2020
betreffende
de aanvraag voor toekenning van het voordeel van het
recht op verplichte distributie voor
de audiovisuele mediadienst "BX1"**

(Wet van 5 mei 2017 betreffende de audiovisuele mediadiensten in het tweetalig
gebied Brussel-Hoofdstad)

INHOUDSOPGAVE

1. Retroacta	3
2. Wettelijk kader	4
3. Advies	6
3.1. Met redenen omkleed advies over de wettelijkheid	6
3.2. Met redenen omkleed advies over de opportuniteit	6
4. Algemene conclusie	9

1. Retroacta

1. De vereniging zonder winstoogmerk naar Belgisch recht "BX1", waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is in Gabrielle Petitstraat 32-34 te Sint-Jans-Molenbeek, heeft op 17 juni 2020 bij het BIPT een dossier ingediend om het "*must-carrystatuut*" aan te vragen, namelijk het voordeel van het recht op verplichte distributie voor zijn audiovisuele mediadienst, eveneens "BX1" genaamd.

2. Wettelijk kader

2. De wet van 5 mei 2017 betreffende de audiovisuele mediadiensten regelt deze materie in artikel 31:

“Art. 31. § 1. Om het pluralistische karakter en de culturele diversiteit van het programma-aanbod op de elektronische-communicatienetwerken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad te behouden en de televisiekijkers van dit gebied de toegang tot voor hen bedoelde programma's te garanderen, moet de dienstenverdelers, voor zover een significant aantal personen gebruikmaken van het elektronische-communicatienetwerk dat hij heeft gekozen om zijn audiovisuele mediadiensten ter beschikking te stellen van het publiek als belangrijkste middel voor de ontvangst van programma's, en in voorkomend geval van aanvullende diensten, digitaal en zo nodig analoog rechtstreeks en volledig uitzenden:

- alle audiovisuele mediadiensten uitgezonden door de openbare televisieomroeporganisaties van de Franse, de Duitstalige of de Vlaamse Gemeenschap;

- de audiovisuele mediadiensten uitgezonden door de door de minister aangewezen televisieomroeporganisaties in uitvoering van de paragrafen 2 tot 6, en 8.

In deze paragraaf worden onder aanvullende diensten onder meer verstaan: ondertiteling, audiobeschrijving, gebarentaal en auditieve ondertiteling.

§ 2. De minister wijst, overeenkomstig de in de paragrafen 3 tot 6 beschreven procedure, als rechthebbenden op verplichte distributie aan:

- de internationale televisieomroeporganisaties waaraan de openbare televisieomroeporganisaties participeren die onder de bevoegdheid vallen van de Vlaamse of de Franse Gemeenschap, voor al of een gedeelte van hun audiovisuele mediadiensten voor de televisiekijkers van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

- de lokale televisiezenders die onder de bevoegdheid van de Staat, de Franse of de Vlaamse Gemeenschap vallen, voor al of een gedeelte van hun audiovisuele mediadiensten waarvan de programma's speciaal bedoeld zijn voor de televisiekijkers van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 3. Het recht op verplichte distributie wordt verleend voor een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad van de aanduiding door de minister van de begunstigde van dat recht.

§ 4. De televisieomroeporganisatie die het recht op verplichte distributie wil genieten voor al of een gedeelte van haar audiovisuele mediadiensten dient per aangetekend schrijven een aanvraag in bij de minister en bij het Instituut.

§ 5. Het Instituut heeft drie maanden om de minister een met redenen omkleed advies voor te leggen over de wettelijkheid en de opportuniteit om de aanvraag in te willigen.

§ 6. Nadat die termijn van drie maanden is verstreken, heeft de minister twee maanden om de aanvrager zijn beslissing mee te delen over het al dan niet toekennen van het recht op verplichte distributie.

Zo de minister niets meedeelt binnen de termijn als bedoeld in het vorige lid, wordt zijn beslissing geacht positief te zijn.

§ 7. De minister kan een dienstenverdelers op advies van het Instituut vrijstellen van de verplichting om alle of een deel van de audiovisuele mediadiensten uit te zenden als hij technisch niet in staat is om alle of een deel van de audiovisuele mediadiensten uit te zenden die vallen binnen het recht op verplichte distributie. Een dienstenverdelers die deze vrijstelling wil genieten, moet een met redenen omklede aanvraag aan het Instituut richten. Het Instituut beschikt over een maand tijd om zijn advies te verstrekken.

De minister deelt zijn beslissing over de vrijstelling mee binnen vijftien dagen nadat de in het eerste lid vastgelegde termijn is vervallen.

§ 8. Voor de aanduiding van de audiovisuele mediadiensten als bedoeld in het tweede streepje van paragraaf 1, dient rekening te worden gehouden met de volgende criteria van algemeen belang:

- de televisieomroeporganisaties verzorgen, in hun audiovisuele mediadiensten, dagelijkse nieuwsuitzendingen;*
- met hun audiovisuele mediadiensten dragen zij bij tot de ontwikkeling van de cultuur in de audiovisuele sector door mee Belgische en Europese audiovisuele producties te vervaardigen en aan te kopen”.*

3. Advies

3. Artikel 31, § 5, van de voormelde wet schrijft voor: *"Het Instituut heeft drie maanden om de minister een met redenen omkleed advies voor te leggen over de wettelijkheid en de opportuniteit om de aanvraag in te willigen"*.

3.1. Met redenen omkleed advies over de wettelijkheid

4. BX1 kan worden gerangschikt in de categorie van de *"lokale televisiezers die onder de bevoegdheid vallen van de (...) Franse Gemeenschap (...) waarvan de programma's speciaal bedoeld zijn voor de televisiekijkers van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad"* (voormelde wet van 5 mei 2017, art. 31, § 2, tweede streepje) waarvan de audiovisuele mediadienst het recht op de verplichte distributie kan genieten op verzoek van de belanghebbende, mits de minister zijn akkoord geeft.
5. De Regering van de Franse Gemeenschap heeft bij besluit van 20 maart 2014 Télé Bruxelles, dat BX1 geworden is, vergund als lokale uitgever van openbare dienst voor televisie-omroep voor een periode van negen jaar vanaf 1 januari 2013 met als zendgebied de negentien gemeenten binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad¹.
6. Het geografische gebied waarvoor BX1 erkend is als lokale televisie voor de Franse Gemeenschap valt samen met de negentien gemeenten van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, hetgeen voldoende erop wijst dat zijn programma's *"speciaal bedoeld zijn voor de televisiekijkers van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad"*, zoals door de wet wordt vereist.
7. Er wordt opgemerkt dat vroeger de wet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroepuitzendingen en de uitoefening van omroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en de opeenvolgende uitvoeringsbesluiten ervan aan Télé Bruxelles direct het voordeel van het recht op verplichte distributie verleenden. Ondertussen is de voormelde wet van 30 maart 1995 opgeheven bij de wet van 5 mei 2017. Het is in die context dat BX1 zijn aanvraag bestempelt als een verzoek om regularisatie², ook al is dat strikt genomen niet het geval.

3.2. Met redenen omkleed advies over de opportuniteit

8. Krachtens artikel 31, § 8, van de wet van 5 mei 2017 moet bij de beoordeling van de opportuniteit om het recht op verplichte distributie toe te kennen rekening worden gehouden met twee criteria van algemeen belang:

- dagelijkse nieuwsuitzendingen;

- de ontwikkeling van de cultuur (...) door mee Belgische en Europese audiovisuele producties te vervaardigen en aan te kopen.

¹ B.S., 08.07.2014, blz. 52010.

² Aanvraag van BX1, nr. 3-4.

9. *Dagelijkse nieuwsuitzendingen*

Uit het programmaoverzicht van BX1 blijkt dat dagelijks een televisienieuwsuitzending van een vijftiental minuten wordt gebracht, ook tijdens het weekend en tijdens schoolvakanties³.

Uit de nieuwsuitzendingen die bekeken zijn blijkt⁴ dat de informatie hoofdzakelijk lokaal is en dat wanneer het over meer algemene kwesties gaat⁵, deze aangekaart worden via Brusselse voorbeelden.

Bovendien wordt in de overeenkomst die op 22 juli 2012 gesloten is tussen BX1 en de Regering van de Franse Gemeenschap (hierna "de overeenkomst")⁶ in artikel 9 bepaald dat de hoofdpodracht van de lokale televisie bestaat in de informatie van lokaal belang. In dat kader moet BX1 ten minste een nieuwsuitzending van vijftien minuten maken en uitzenden, zes dagen per week. De CSA, de instantie die de naleving van de overeenkomst controleert, is van oordeel dat aan de verplichting wordt voldaan⁷.

In de voorbereidende werkzaamheden van de wet wordt bepaald: "*het doel is regionale omroepen te steunen die lokale informatieve en culturele uitzendingen brengen*"⁸. In de mate waarin de televisiejournals gemaakt door BX1 meer specifiek op het Brusselse publiek gericht zijn, kan redelijkerwijze worden beschouwd dat ze aan die doelstelling beantwoorden.

10. *Ontwikkeling van de cultuur (...) door mee Belgische en Europese audiovisuele producties te vervaardigen en aan te kopen.*

In de bij zijn aanvraag gevoegde beschrijving van zijn dienst en programmatie vermeldt BX1 dat het qua Franstalige lokale en regionale televisie het grootste percentage van eigen productie vertegenwoordigt. Welnu, bij de eigen productie van BX1 gaat het om vervaardiging van Belgische audiovisuele producties en dit komt dus in aanmerking. BX1 werkt bovendien actief mee aan een programma van uitwisseling van programma's met andere Franstalige lokale televisies.

Daarenboven zendt BX1 verscheidene programma's uit die bestemd zijn om het Brusselse culturele patrimonium in de kijker te plaatsen en verslaat het bovendien belangrijke culturele evenementen in de hoofdstad⁹.

³ Zie < <https://bx1.be/emission/le-18h-1196/>>, geraadpleegd op 6 augustus 2020.

⁴ Televisiejournals van 18 uur ("Le 18h") op 2, 3, 4 en 5 augustus 2020).

⁵ Bijvoorbeeld de economische moeilijkheden van de reisagentschappen ("Le 18h" van 3 augustus 2020).

⁶ Deze overeenkomst is van toepassing tot 31 december 2021. De naleving van de verplichtingen die eruit voortvloeien wordt geverifieerd door de CSA (Conseil supérieur de l'Audiovisuel) via een advies dat jaarlijks wordt uitgebracht en waarvan de jongste versie betrekking heeft op het jaar 2018 (Advies nr. 19/2019 van het Collège d'autorisation et de contrôle van 21 november 2019: <https://www.csa.be/wp-content/uploads/documents-csa/CAC-Avis-19-2019-ASBL-BX1.pdf>) (hierna "advies nr. 19/2019").

⁷ Advies nr. 19/2019, blz. 2.

⁸ Parl.St. *Kamer*, 2012-2013, nr. 53 2488/001, blz. 8.

⁹ Advies nr. 19/2019, blz. 3.

Bijkomende overwegingen

11. Van nature kan de distributie van een bijkomende audiovisuele mediadienst, ongeacht of die spontaan gebeurt of opgelegd wordt, de pluralistische aard van de informatie versterken. In de eigenlijke behandeling van de informatie heeft BX1 zich in artikel 1 van de overeenkomst ertoe verbonden om de journalistieke autonomie te garanderen. Bovendien blijkt uit artikel 10 van het beheerscontract tussen BX1 en het College van de Franse Gemeenschapscommissie (hierna "het beheerscontract")¹⁰: "*BX1 garandeert deze informatie in volledige onafhankelijkheid, met naleving van de Code van journalistieke deontologie van 16 oktober 2013 en het huishoudelijk reglement ervan waardoor de objectiviteit van de informatie gewaarborgd wordt (...)*". (vrij vertaald)
12. Omdat het culturele aanbod van BX1 in vergelijking met zenders met een groter publiek meer specifiek gericht is op het regionale leven, draagt het via zijn originele aanpak bij tot de versterking van de culturele diversiteit van het aanbod van televisieprogramma's bestemd voor het Brusselse publiek.
13. Daarenboven genieten de andere lokale televisies die erkend zijn door de Franse Gemeenschap (in het Franse taalgebied) het recht op verplichte distributie¹¹. Het zou paradoxaal zijn mocht dit anders zijn in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad waar de culturele heterogeniteit groter is en waar bijgevolg de lokale kijk op de Franstalige cultuur des te nuttiger is.

¹⁰ Dat beheerscontract is in 2018 gesloten voor de periode 2019-2023.

¹¹ Gecoördineerd Decreet (van de Franse Gemeenschap) betreffende de audiovisuele mediadiensten, art. 83, § 1, eerste lid, 2°.

4. Algemene conclusie

14. Het BIPT is van oordeel dat de aanvraag van BX1 voldoet aan zowel het criterium van wettelijkheid als aan het criterium van opportuniteit om het recht op verplichte distributie te genieten voor zijn audiovisuele mediadienst, genaamd "BX1".

Axel Desmedt
lid van de Raad

Jack Hamande
lid van de Raad

Luc Vanfleteren
lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
voorzitter van de Raad